

Zwarte en bonte varkens waren in Nederland nooit gewild. Experimenten met Engelse Berkshire-varkens en Amerikaanse Poland-China-varkens hebben in de negentiende eeuw niets opgeleverd. Ingevoerd spek afkomstig van overwegend zwarte Poland-China-varkens uit Noord-Amerika was van slechte kwaliteit. Producten van Berkshire-varkens waren kwalitatief wel beter, maar waren moeilijk te onderscheiden van de Amerikaanse en werden daarom ook geweerd.

Een nadeel van gekleurde varkens is dat bij het slachten het ontharen van de zwarte borstels problemen oplevert. Het zwoerd van gekleurde varkens blijft na het slachten gewoonlijk wel blank, maar de zwarte stoppels in het zwoerd blijven vooral bij sterke beharing zichtbaar.

Bij het zwartbonte Piétrain-varken, dat in het begin van de jaren zestig uit België in ons land werd ingevoerd, gaf het verwijderen van het haar geen problemen. Piétrain-varkens hebben zacht haar. Huid en haar zijn niet zwaar gepigmenteerd. Kruising van Piétrain-varkens met witte rassen, zoals Landvarkens en Groot Yorkshires, geven dan ook geheel witte nakomelingen.

De later ingevoerde Noord-Amerikaanse rassen Duroc en Hampshire daarentegen hebben stug, grof haar, dat zich bij het slachten moeilijk laat verwijderen. Dit is een nadeel van deze overigens voor kruisingsprogramma's interessante rassen. De kruisingsproducten met Landvarkens en Groot Yorkshires zijn gewoonlijk wel overwegend wit behaard, maar er komen nogal wat dieren voor met donkere huidvlekken. De kruisingsproducten geven weinig of geen moeilijkheden bij het verwijderen van het haar.

Belangrijk is wel dat de witte rassen fokzuiver wit zijn. Is dat niet het geval, dan kunnen bij de kruisingen wel vlekken of bont gekleurde dieren voorkomen. Bij de Scandinavische Landrassen kwamen af en toe dieren voor met zwarte vlekken. Zowel bij het Noors als bij het Fins Landvarken kwamen dieren voor, die dus niet

fokzuiver wit waren. Ook bij het Nederlands Landvarken gaf een enkele beer in de jaren zestig af en toe biggen met zwarte vlekken. Donkere huidvlekken waren bij het Nederlands Landvarken niet echt zeldzaam.

Toen in Denemarken Duroc- en Duroc x Hampshire-beren werden ingezet als vleesvarkenvaderdier, heeft men zich daar gericht op zwartdragers – niet fokzuiver wit – bij de Landvarkens en de Yorkshires om bij de eindproducten een gekleurde huid uit te sluiten.

In Nederland levert kleur bij de eindproducten op het ogenblik geen grote problemen op. Wel wordt afgeraden Talent-beren, die een hoog percentage Duroc-bloed voeren, te combineren met TOPIGS 50-zeugen. Dit ondanks het feit dat gebleken is, dat de combinatie van witte Talent-beren met TOPIGS 50 zeugen vrijwel uitsluitend witte eindproducten geeft.

De witte kleur blijkt dominant te vererven en geeft in combinatie met een gekleurde beer witte nakomelingen. Worden twee niet-fokzuivere, dan wel heterozygote witte dieren met elkaar gecombineerd, dan kunnen biggen worden verwacht met zwarte vlekken.

De witte kleur vererft ook dominant over de wildkleur van everzwijnen. Bij de wilde zwijnen op de Veluwe worden op het ogenblik hier en daar witgevlekte biggen geboren. Dit komt doordat zowel de vader als de moeder van dergelijke biggen niet homozygoot of fokzuiver zijn voor de wildkleur.

Aanvankelijk leek een witte of bonte big bij wilde zwijnen een zeldzaamheid te zijn. Bonte biggen van wilde zwijnen zijn echter niet zo bijzonder. Al in de zestiende eeuw maakte de Duitse kunstenaar Ludwig Cranach 'der Ältere' een kopergravure van een bonte wildzwijnbeer. Ook komt het voor, dat witte of bonte biggen na enkele maanden weer wildkleurig worden.

KOPERGRAVURE VAN EEN BONTE WILDZWIJNBEER VAN LUKAS CRANACH, DER ÄLTERE

Verder vermeldt professor Hans Heinrich Sambraus in zijn boek 'Gefährdete Nutztierassen' bij de beschrijving van het Bonte Bentheimer-varken, dat er onder de wilde zwijnen een behoorlijk percentage bonte exemplaren voorkomt. Sambraus veronderstelt dat deze kleurvarianten vermoedelijk op kruisingen met tamme bonte varkens terug te voeren zijn.

In 'De Nederlandsche Varkensfokkerij' van de hand van A.A. ter Haar, destijds hoofdredacteur van De Veldbode, is een bonte wildzwijnbeer afgebeeld op het koninklijke domein 'Het Loo'. Daar is rond 1920 geëxperimenteerd met kruisingen tussen wilde en tamme varkens, overigens zonder enig resultaat.

BONTE WILDZWIJNBEER OP HET KONINKLIJK DOMEIN HET LOO

Uit onderzoek in Duitsland bleek eveneens, dat de witte kleur van het Landvarken en het Yorkshire-varken in kruising met everzwijnen dominant vererft. Maar bij kruisingen van wilde zwijnen met gekleurde varkens bleek de wildkleur te domineren.

Het ziet er echter naar uit dat het voorkomen van witgevekte everzwijnen berust op een recessieve factor voor deze aftekening ten opzichte van de wildkleur.